

ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Гетман Ю.С.

*кандидат філологічних наук, доцент,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди*

ОБРАЗ ГОЛОВНОЇ ГЕРОЇНИ В РОМАНІ-АНТИУТОПІЇ «ГОЛОДНІ ІГРИ»

Сучасна література характеризується трансформацією існуючих, і створенням нових жанрів. Романи Сюзанни Коллінз користуються величезною популярністю у всьому світі, вони видаються великими. Її роман «Голодні ігри» понад 100 тижнів тримався у переліку бестселерів за версією «New-York Times». Тому, на нашу думку, молодіжні романи-антиутопії можуть стати хорошим матеріалом для вивчення репрезентації гендерних стереотипів у мові.

Як зазначає Гурдуз А.: «інтенсивний розвиток антиутопії в сучасній літературі – явище не випадкове й соціально зумовлене. Елементи художнього аранжування творів цього корпусу відбивають ознаки мистецької доби, тимчасом як вибір провідних сюжетно-тематичних ліній переважно узгоджується з напрацьованими в жанрі традиціями. Іншими словами, ступінь новаторства такого твору часом визначається вмінням автора запропонувати оригінальний ракурс бачення методично розробленої вже проблеми <...> Окремої уваги тут зі зрозумілих причин потребують твори, орієнтовані на аудиторію підліткового віку» [1, с. 212].

«Художня література – один із засобів вираження відмінностей людей за гендерною ознакою, оскільки у творах фіксуються, як правило, лінгвокультурно-обумовлені оцінки та емоційне ставлення носіїв мови до створених авторами персонажів, а також національні стереотипи та еталони, що відображають найважливіші факти культури» [3, с. 48].

Питаннями лінгвістичної та комунікативної репрезентації гендеру займалися А.В. Кириліна, Н.А. Блохіна, Л.А. Виноградов, О.А. Воронін, Є.І. Горошко, Є.А. Земська, Дж. Лакофф, Д. Таннен та ін.

Категорію гендера в лінгвістиці стали у 60–70-х рр. минулого століття. Під гендером розуміється сукупність соціальних та культурних норм, які людина повинна виконувати залежно від біологічної статі.

Набір соціально схвалюваних характеристик, обов'язкові норми та оцінки визначають моделі гендерної поведінки, що широко відображається мовою.

Художня література є одним із засобів вираження відмінностей людей за гендерною ознакою, оскільки у творах фіксуються, як правило, лінгвокультурно-обумовлені оцінки та емоційне ставлення носіїв мови до створених авторами персонажів, а також національні стереотипи що відображають найважливіші риси культури.

У статті розглянуто образи головних героїв роману-антиутопії «Голодні ігри». Також розкривається поняття гендер, гендерний стереотип.

Трилогія «Голодні ігри» С. Коллінз розповідає про світ майбутнього, в якому ігри постають як особливий інструмент маніпуляції свідомістю.

Головна героїня – Кітнісс Евердін стає головним борцем проти тиранії. Вона порушуючи жорстокі правила, проявляє людяність, підтримку. Як відмічає Капустян І: «письменниця змальовує своєрідний тип «героя-руйнівника», що порушує антигуманні правила соціальної системи. Такий герой виходить за її межі й диктує їй інші правила, побудовані на принципах людяності. Роман «Голодні ігри» утверджує цінність особистості, індивідуальність, впливаючи на формування гуманістичного світогляду» [2, с. 86].

Кітніс має знання про природу, людей, вмє полювати, бути стриманою. Вона готова до самопожертви, коли вносить свою кандидатуру ігри заради сестри. На арені «Голодних ігор» головна героїня отримує досвід виживання зміцнює силу волі. Кітніс не відповідає традиційному уявленню про слабку стать. Вона вперта, прямолінійна, кмітлива, відмовляється слідувати встановленим правилам. Її головна ціль – прогодувати родину. Протягом свого життя Кітнісс проявляла неймовірну стійкість у всьому, що з нею

відбувалось. Вона змогла зберегти свої моральні принципи. Отже, новий жіночий образ, характерний для роману-антиутопії, це – молода дівчина-бунтарка. Вона прямолінійна, самовіддана, вперта і стійка.

Список використаних джерел:

1. Андрій Гурдуз. Міфопоетична парадигма в трилогії Сьюзен Коллінз «Голодні ігри». *Studia methodologica*. 2014. С. 212–217.
2. Інга Капустян. Засоби характеротворення в романі «Голодні ігри» Сьюзен Коллінз. *Філологічні науки*. 2015. № 19. С. 85–90.
3. Михеева Катерина Николаевна. Гендерный стереотипный образ Главного героя в романе-антиутопии. *Время науки. The Times of Science*. 2016. № 3. С. 46–52.